

GLB en eco-regeling: uitdaging of kans?

‘Meeste akkerbouwbedrijven kunnen
aan voorwaarden basispremie voldoen’

Lees meer over de punten en waarde eco-activiteiten op de website van RVO. Heb je een biologisch bedrijf? Dan krijg je direct goud. Op RVO.nl is ook een simulatietool te vinden om te kijken welke eco-activiteiten bij je bedrijf passen.

Coen Knook

“Maatregelen uit de eco-regeling, zoals een akkerrand of bufferstrook, mogen niet in combinatie met het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) worden gebruikt. Het is of-of. Daar zitten allemaal lastige haakjes aan”, aldus adviseur Coen Knook.

Het nieuwe GLB-beleid brengt voor het akkerbouwbedrijf veel nieuwe ontwikkelingen mee. De betalingsrechten worden afgeschaft en vervangen door een basispremie, de eco-regeling en een aantal externe subsidies. Ook slootoppervlaktes worden subsidiabel gesteld. Wat betekent dat voor de ondernemer en hoe haalt hij hier zoveel mogelijk financieel voordeel uit?

De kern van het nieuwe GLB-beleid is de basispremie van 220 euro/ha, die wordt berekend op basis van het aantal subsidiabele hectares. Om deze premie te ontvangen, moeten agrariërs voldoen aan diverse voorwaarden op het gebied van mestwetgeving, gewasbescherming en milieucondities. Deze voorwaarden gelden ook voor deelname aan de eco-regeling en beheerpakketten van de agrarische natuurverenigingen. Daarnaast is in het GLB budget opgenomen voor zaken als POP3-gelden en de Jonge Landbouwersregeling.

Bufferstroken

Er zijn in het GLB tien normen waar boeren aan moeten voldoen, de zogenaamde Goede Landbouw en Milieu Conditie (GLMC). Een belangrijke GLMC voor de akkerbouw is bufferstroken langs sloten. Zo'n bufferstrook moet minimaal 3 meter breed zijn, maar er zijn uitzonderingen. Afhankelijk van de vorm van het perceel kan deze worden versmald naar 1 meter. Bufferstroken zijn ook opgenomen in het 7de Actieprogramma Nitraatlijn. Dat betekent dat iedere agrariër hier in

principe aan moet voldoen, ook al doet hij niet mee aan het GLB.

Andere belangrijke GLMC's zijn minimale bodembedekking, gewasrotatie en/of diversificatie en niet-productief areaal en landschapselementen. Een akkerbouwer moet jaarlijks een ander gewas telen op een derde van zijn bouwland, op zandgrond moet eens in de vier jaar een rustgewas worden gezaaid. Verder moeten akkerbouwers 4 procent van hun bouwland braak laten liggen; dat houdt in dat daar geen commerciële activiteit op mag worden uitgevoerd. In die 4 procent mag ook de oppervlakte van de sloten worden meegeteld, evenals de verplichte bufferstroken, of houtwallen, oeverranden en andere akkerranden.

Eco-regeling

Volgens adviseur Coen Knook kunnen vrijwel alle akkerbouwbedrijven aan de voorwaarden van de basispremie voldoen. Daarnaast kunnen akkerbouwers vrijwillig deelnemen aan de eco-regeling, een extra vergoeding voor maatschappelijke diensten. De maatregelen in de eco-regeling hebben een positief effect op de vijf doelen klimaat, bodem, landschap, water en biodiversiteit. Voor elk doel moet de ondernemer punten halen, waarvoor eco-activiteiten op de percelen worden uitgevoerd. Ook moet de drempelwaarde worden gehaald.

Elke hectaremaatregel heeft een eigen waarde welke wordt toegevoegd in een 'pot', zegt Knook. De gemiddelde waarde/ha bepaalt de uitbetalingscategorie: brons (60 euro), zilver (100 euro), goud (200 euro). "Maatregelen met een hoge waarde bepalen voor de boer het succes van de eco-regeling", zegt hij. "Stel: een akkerbouwer kan van

brons naar goud gaan door 5 ha land braak te laten liggen, waarop hij normaal tarwe zou zaaien. Dat betekent dat hij 140 euro per hectare meer ontvangt uit de eco-regeling. Daar gaat een stimulerende werking van uit. Je ziet dat agrariërs daar bewust voor kiezen."

Positief bijeffect

Een positief bijeffect daarvan is dat de akkerbouwer dan gelijk aan de bodemgesteldheid werkt, zegt Knook, tevens bodemcoach in Noord-Holland. "Ondernemers gaan bijvoorbeeld op zoek naar een perceel met een slechte plek voor die groene braak. Als ze dan toch een eco-activiteit op hun grond moeten uitvoeren, dan halen ze daar gelijk het beste voor de bodem uit. Dat is hartstikke leuk om te zien!"

Struikelen over klimaat

Tegelijkertijd is er ook een categorie intensieve akkerbouwers, bijvoorbeeld met veel huurland voor de aardappelteelt, voor wie het heel moeilijk is om punten voor de eco-regeling te halen, aldus Knook. "Deze groep struikelt voornamelijk op punten voor klimaatmaatregelen. Een optie is om gebruik te maken van de ecomaatregel 'groenbedekking', dus na 1 maart ploegen. Dat is alleen weggelegd voor boeren op lichte grond, op zware grond is het een lastig alternatief."

Samenvattend: "In de nieuwe mestwetgeving zitten veel teeltmaatregelen die verplicht worden. Dan is de stap naar het nieuwe GLB niet meer zo groot", aldus Knook. "Als je ook aan de eco-regeling kan meedoen, is het een kwestie van een rekensommetje maken van wat je kunt doen om voor goud te gaan. De overheid heeft veel belang bij deelname, ze heeft hier budget voor gereserveerd en is verplicht dat aan de eco-regeling op te maken."

Waar zijn NKG, de ecoploeg en compost?

Hoe zit het met niet-kerende grondbewerking (NKG) en compost? Kun je daar ook punten voor krijgen in de eco-regeling? Die vraag kreeg adviseur Coen Knook voorgelegd van een leerling aan de CIV Groen Akkerbouwdagen. Een goede vraag, zegt hij. "Er zijn 50 eco-activiteiten, maar er zijn 22 maatregelen waarmee we dit jaar aan de slag gaan. Ik mis in dat lijstje NKG, ik mis een ecoploeg, ik mis ook het toedienen van compost. Ik hoop dat dat soort maatregelen in de komende jaren aan de eco-regeling worden toegevoegd. Dat zou heel mooi zijn."